

Zelené centrum v Třanovicích

Udržitelná spotřeba a zelené nakupování

Základním problémem, který se snaží řešit environmentální přístupy „udržitelná spotřeba“ a „zelené nakupování“, je konflikt: „Člověk chce věci, ale nechce jejich negativní vlivy“. Řešení tohoto dilematu lze dosáhnout změnou současných spotřebních vzorců (tj. co a jak nakupujeme a používáme) a výchovou odpovědného spotřebitele.

Odpovědný spotřebitel se na začátku ptá, zda opravdu daný produkt potřebuje. Vybírá a spotřebovává (a požaduje) pouze produkty, které na jedné straně uspokojí jeho skutečné potřeby (nenechává se ovlivnit reklamou a módními trendy) a které na druhé straně co nejméně ovlivňují životní prostředí, lidské zdraví i kvalitu života ostatních lidí i budoucích generací. Přitom si uvědomuje, že každý produkt ovlivňuje životní prostředí po celou dobu své existence (od získávání surovin a výroby přes dopravu a spotřebu až po likvidaci). Životní prostředí je takto ovlivněno např. čerpáním přírodních zdrojů, vnášením cizorodých látek a záborem půdy a krajiny.

Při zeleném nakupování zvažujeme přínosy pro životní prostředí, společnost i kapsu (naši i státní). Řídíme se zdravým selským rozumem a případně následujícími pravidly. Nekupujeme zařízení, která denně nepoužíváme a raději si je vypůjčíme nebo využijeme službu (např. půjčíme si mlýnek na ořechy od babičky nebo si necháme vytisknout barevné fotografie u specializované firmy). Pořizujeme si raději jedno multifunkční zařízení a výrobky s dlouhou životností. Spotřební zboží vč. výpočetní techniky necháváme opravit nebo vylepšit místo nákupu nového. Těmito opatřeními omezujeme nákupy, tím mezi jinými šetříme výrobní suroviny a omezujeme zatížení životního prostředí odpadními látkami z výroby. Preferujeme výrobky (např. dárkové potraviny) s co nejméně obaly. Přemýšlíme o materiálu, ze kterého je výrobek (a jeho obal) vyroben, tj. zda jej lze recyklovat, kompostovat, zda neobsahuje nebezpečné látky tak, aby výrobek a jeho obal při své likvidaci co nejméně zatěžovaly životní prostředí. Kupujeme místní výrobky (např. označené „Vyrobeno v Beskydech“), které nezatěžují životní prostředí dlouhou a náročnou dopravou, a přitom podporujeme místní výrobce i místní zaměstnance. Vybíráme spotřebiče se sníženou spotřebou vody, elektrické energie atd. a tím šetříme cenné přírodní zdroje i vlastní výdaje (např. výrobky označené „Energy Stars“, kategorií A a lepší na energetickém štítku). Nebojme se potěšit své blízké

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Tento leták byl vytvořen za finanční podpory SFŽP ČR a MŽP v rámci projektu Zelené centrum v Třanovicích.

www.zelene-centrum.cz

dárkem v podobě výrobku se značením FairTrade (např. káva a čaj) nebo z chráněných dílen. Vytvoříme tím podmínky pro snížení sociálního napětí, a to jak v třetích zemích (např. omezení vykořisťování zaměstnanců včetně dětí), tak i u nás (pracovním uplatněním postižených či jinak znevýhodněných lidí). A občas dejme přednost produktům označeným ekoznačkou, bioznačkou apod. (které garantují určitý pozitivní vliv produktu na přírodu i člověka), ne vždy musí být dvojnásobně dražší.

Záplava značek a symbolů

Jedním z nástrojů jak rozpoznat environmentálně vhodné produkty jsou různé „eko“ značky, symboly, slogany. Nejdůvěryhodnější jsou tzv. ekoznačky, bohužel zatím na trhu málo rozšířené. Jedná se o certifikované značení, které spotřebiteli zaručuje, že produkt má minimální vliv na životní prostředí. Jedná se např. o českou značku „Ekologický šetrný výrobek/šetrná služba“ nebo ekoznačku EU – Květina. Tuto ekoznačku získala i jedna společnost z našeho regionu pro svůj produkt bytové textilie. Dále v našem regionu a blízkém okolí nalezneme výrobce biopotravin s produkty označenými značkou „Bio produkt ekologického zemědělství“ nebo producenty místních výrobků a služeb (většinou tradičních nebo environmentálně šetrných) označených známkou „Vyrobeno v Beskydech“ (obdobné známky jsou zavedeny i v jiných turistických regionech).

Text zpracovala: Krystyna Nováková

Zpracovatel letáku:

Pořádáme pro vás:

- Školní programy ekologické výchovy
- Terénní exkurze pro širokou veřejnost
- Přednášky a semináře na témata udržitelného rozvoje

Termíny exkurzí lze domluvit u společnosti Třanovice služby, o.p.s.

739 53 Třanovice č.p. 1

E-mail: sov@tranovice.org, tel.: 558 694 262, kl. 205

Kontaktní osoby: Ing. Jana Liberdová, Bc. Martina Stebelová

<http://sov.tranovice.org>